

Faktaark om fraværsregler

INKLUDERENDE ARBEIDSLIV

Egenmelding, hva gjelder?

Det er ingen endringer i egenmeldingsordningen som følge av ny IA-avtale. Rett til å bruke egenmelding ved sykdom er nedfelt i Lov om folketrygd § 8-24.

Det som gjelder er:

Ansatte har rett til egenmelding inntil 3 dager ad gangen, inntil 4 ganger i løpet av 12 måneder.

Ansatte i IA-virksomheter har mulighet til å benytte inntil 24 dager egenmelding i løpet av 12 måneder med en grense på opptil 8 dager per fraværstilfelle.

Forutsetning: Arbeidstakeren må ha vært i arbeid i minst to måneder før rett til egenmelding kan brukes. (Folketrygdloven § 8-24.)

Misbruk: Dersom arbeidsgiver har rimelig grunn til å anta at fraværet ikke skyldes sykdom, kan arbeidsgiver inndra retten til egenmelding. Slik inndragning skal revurderes etter 6 måneder. (Folketrygdloven § 8-27.)

Sykmelding, hva gjelder?

Ifølge folketrygdloven § 8-4 heter det: «Sykepenger ytes til den som er arbeidsufør på grunn av funksjonsnedsettelse som klart skyldes sykdom eller skade. Arbeidsuførhet som skyldes sosiale eller økonomiske problemer og lignende, gir ikke rett til sykepenger.»

1. Avventende sykmelding

Ved vurdering av sykmelding, kan legen/sykmelder i sykmeldingsskjemaet krysse av for «Avventende sykmelding» som i praksis betyr at avgjørelsen om sykmelding utsettes til arbeidstaker og arbeidsgiver har vurdert alternativ til sykmelding, gjennom tilrettelagte oppgaver. Denne ordningen kan også være nyttig for å vurdere størrelse på gradering.

I sykmeldingsblankettens del C, kan arbeidsgiver gi legen informasjon om for eksempel alternative oppgaver, muligheter og begrensninger på arbeidsplassen.

2. Gradert sykmelding

Ved delvis arbeidsuførhet, kan det gis gradert sykmelding. Forutsetningen er at arbeidsevnen er nedsatt med minst 20 prosent.

3. Aktiv sykmelding

Ved aktiv sykmelding får arbeidsgiver refundert sykepenger etter arbeidsgiverperioden på 16 dager, som ved passiv sykmelding. Arbeidstakeren skal utføre alternative oppgaver, prøve ut sin funksjonsevne og lignende.

Nye tiltak som følge av ny IA-avtale

Nye tiltak når det gjelder sykefravær og sykefraværsoppfølging for arbeidstaker, arbeidsgiver og lege, gjelder alle norske virksomheter, med eller uten IA-avtale.

1. Større vektlegging på aktivitet og gradering av sykmeldinger

Sykmelder skal vektlegge aktivitet og arbeidsevne og i størst mulig grad ta i bruk gradert sykmelding. Dette kan medføre endring i folketrygdloven og vil i så fall tre i kraft fra 1. juli 2011.

2. Aktiv sykmelding avvikes

Dette krever endring i folketrygdloven og vil tre i kraft fra 1. juli 2011.

3. Oppfølgingsplan

Oppfølgingsplan skal utarbeides av arbeidstaker og arbeidsgiver, senest etter 4 uker (i dag 6 uker). Arbeidsgiver skal sende oppfølgingsplanen til sykmelder. Dette krever endring i folketrygdloven og arbeidsmiljøloven og vil tre i kraft fra 1. juli 2011.

4. Dialogmøte 1 i regi av arbeidsgiver

Dialogmøte 1 skal gjennomføres for alle sykmeldte, også graderte (i dag bare 100 prosent sykmeldte). Dialogmøte skal avholdes senest innen 8 uker (i dag 12 uker). Dette krever også endring i folketrygdloven og arbeidsmiljøloven og vil gjøres gjeldende fra 1. juli 2011.

5. Dialogmøte 2 i regi av NAV

Dialogmøte 2 skal senest gjennomføres etter 26 uker som i dag. Nytt fra 1. juli 2011 er at arbeidsgiver eller arbeidstaker kan be om at dette avholdes tidligere. NAV kan også avholde et Dialogmøte 3, om behov.

6. Obligatorisk opplæring for sykmeldere

Det skal utarbeides et opplegg for obligatorisk opplæring av de som skal ha rett til å sykmelde. Opplegget skal være utarbeidet til 1. januar 2011.

7. Veiledninger til sykmeldere

Det skal utarbeides veiledninger/faglig støtte til sykmeldere. Disse skal tas i bruk fra 1. juli 2011.

8. Sykmeldingsprofil

NAV skal gi tilbakemelding til legene på deres sykmeldingsprofil. Systemet for dette skal foreligge 1. januar 2011 for deretter å bli implementert.

9. Etterleve regelverk, sanksjoner

Folketrygdloven har sanksjonsmuligheter overfor arbeidstakere, arbeidsgiver og leger som ikke følger vedtatt sykmeldingspraksis (§ 8-8, § 25-2, § 25-3, § 25-5, § 25-6 og § 25-7) Partene og myndighetene skal gjennomgå disse for å vurdere hvordan få større grad av etterlevelse.

Arbeidsgivers forpliktelser i sykefraværsoppfølgingen

NHO utarbeidet en del materiell for medlemsbedriftene i 2007 og dette kan fortsatt benyttes i bedriftenes arbeid med å få redusert sykefravær. Materialet ligger på NHOs hjemmeside: www.nho.no/ia

Du finner blant annet:

«Arbeidsgivers ansvar i sykefraværarbeidet» og
«Ny sykmeldingspraksis – rutiner, skjemaer og dokumentasjon»

Ny avtale

I ny IA-avtaleperiode skal alle partene i IA-avtalen sammen utarbeide kurs og materiell for IA-arbeidet. Dette skal ferdigstilles innen 1. januar 2011.